

**“ЎЗБЕКИСТОННИ ТОП ЎН ТУРИСТИК ҲУДУДЛАР
ҚАТОРИГА КИРИТИШ ИСТИҚБОЛЛАРИ: БАРҚАРОР
РИВОЖЛАНИШ ИМКОНИАТЛАРИ”**
мавзусидаги халқаро онлайн илмий-амалий
анжуман материаллари тўплами
2020 йил 11-12 декабрь

**“PROSPECTS FOR UZBEKISTAN'S ENTRY INTO
THE TOP 10 TOURIST DESTINATIONS: SUSTAINABLE
DEVELOPMENT OPPORTUNITIES”**

collection of abstracts
December 11-12, 2020

**“ПЕРСПЕКТИВЫ ВХОЖДЕНИЯ УЗБЕКИСТАНА В
ДЕСЯТКУ ЛУЧШИХ ТУРИСТИЧЕСКИХ НАПРАВЛЕНИЙ:
ВОЗМОЖНОСТИ УСТОЙЧИВОГО РАЗВИТИЯ”**

сборник тезисов
11-12 декабря 2020 года

**ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ ВА ЎРТА МАХСУС ТАЪЛИМ ВАЗИРЛИГИ
БУХОРО ДАВЛАТ УНИВЕРСИТЕТИ
“СЕРВИС СОҲАСИ ИҚТИСОДИЁТИ” ВА “ТУРИЗМ ВА МЕҲМОНХОНА
ХЎЖАЛИГИ” КАФЕДРАЛАРИ**

**“ЎЗБЕКИСТОННИ ТОП ЎН ТУРИСТИК ҲУДУДЛАР
ҚАТОРИГА КИРИТИШ ИСТИҚБОЛЛАРИ: БАРҚАРОР
РИВОЖЛАНИШ ИМКОНИЯТЛАРИ”**

**мавзусидаги халқаро онлайн илмий-амалий анжуман материаллари
тўплами
2020 йил 11-12 декабрь**

**“PROSPECTS FOR UZBEKISTAN'S ENTRY INTO THE TOP 10
TOURIST DESTINATIONS: SUSTAINABLE DEVELOPMENT
OPPORTUNITIES”**

**collection of abstracts
December 11-12, 2020**

**“ПЕРСПЕКТИВЫ ВХОЖДЕНИЯ УЗБЕКИСТАНА В ДЕСЯТКУ
ЛУЧШИХ ТУРИСТИЧЕСКИХ НАПРАВЛЕНИЙ:
ВОЗМОЖНОСТИ УСТОЙЧИВОГО РАЗВИТИЯ”**

**сборник тезисов
11-12 декабря 2020 года**

**“Дурдона” нашриёти
Бухоро – 2020**

УЎК 338.48(575.1)

65.433

Н 14

Навруз-Зода, Б.Н. Ибрагимов, Н.С.

“Ўзбекистонни топ 10 туристик ҳудудлар қаторига киритиш истиқболлари: барқарор ривожланиш имкониятлари” [Матн] / Б.Н. Навруз-Зода, Н.С. Ибрагимов.-Бухоро: ООО "Sadriddin Salim Buxoriy" Durdona nashriyoti, 2020. -300 б.

КБК 65.433

Дастурий қўмита: и.ф.д. О.Х. Хамидов, и.ф.ф.д. О.С. Қаҳҳоров, и.ф.н. А.Т.Жўраев, и.ф.н. Д. Ш. Явмутов, и.ф.н. С.У. Таджиева, и.ф.д. Б.Н. Навруз-Зода, и.ф.н. Н.С.Ибрагимов, и.ф.н. Ҳ.Р. Ҳамроев, и.ф.ф.д. А.Ж. Абдуллоев, и.ф.н. С.С. Рўзиев, и.ф.ф.д Г.Р. Хидирова, О.Х.Азимов, Б.И. Адизов.

Таҳрир ҳайъати: и.ф.ф.д, О.С. Қаҳҳоров, и.ф.д. Б.Н. Навруз-зода, и.ф.н. А.Т.Жўраев, Г.Т. Зарипов, и.ф.н. Д.Ш. Явмутов, и.ф.н. С.У. Таджиева, и.ф.н. Н.С.Ибрагимов, А.Ж. Абдуллаев, и.ф.ф.д. Г.Р. Хидирова

“Ўзбекистонни топ 10 туристик ҳудудлар қаторига киритиш истиқболлари: барқарор ривожланиш имкониятлари” мавзусидаги халқаро онлайн илмий-амалий анжуман Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2020 йил 7-февралдаги 56-Ф-сонли Фармойишига асосан ташкил этилган, тезислар тўплами тайёрланган ва нашр этилган.

Тўплам и.ф.д., профессор Б.Н. Навруз-Зода ва и.ф.н. Ибрагимов Н.С. умумий таҳрири остида чоп этилди.

Тўплам Бухоро давлат университети илмий-техникавий кенгаши томонидан чоп этишга тавсия этилган.

Такризчилар:

1. Азимов Б.Ф. – БухМТИ Менежмент кафедраси доценти, и.ф.н.
2. Мўминов Х.И. – Бухоро Давлат университети “Иқтисодиёт” кафедраси доценти, и.ф.н.

Мазкур тўпламга киритилган мақолалар ва маъруза тезисларининг мазмуни, ундаги статистик маълумотлар, саналарнинг тўғрилигига ҳамда танқидий фикр-мулоҳазаларга муаллифларнинг шахсан ўзлари масъулдир.

ISBN 978-9943-6824-7-4

MAMLAKATLARNING TURISTIK IMKONIYATLARINI ANIQLASH KO'RSATKICHLARI TAHLILI

Hamroev H.R. dosent, I.f.n., BuxDU

Bir mamlakatning turistik imkoniyatlari to'g'risida tasavvur hosil qilish uchun uning ko'plab jihatlarini tahlil qilib, keyin bir xulosaga kelish mumkin. Biz dunyoda bu masalada dunyoning top – o'ntalik ko'rsatkichlarini ko'rib chiqmoqchimiz.

Birinchi navbatda turistik potentsialning asosini tashkil qiladigan narsa – bu turistlar soni, u esa aholi soniga bog'liq. Ikkinchisi esa mamlakat xalqining farovonlik darajasi (buni esa eng to'g'ri jon boshiga YIM ko'rsatkichi ko'rsatadi).Quyidagi jadvalda bu jihatdan dunyoning top o'ntaligini keltiramiz.

Jadval.-1. Aholi soni va jon boshiga YIM top o'ntalik mamlakatlar.

№	Mamlakat	2020 yil aholi soni,mln.kishi	№	Mamlakat	Jon boshiga YIM 2019y.(ming doll hisobida)
1	Xitoy	1 404.0	1	Lyuksemburg	114.7
2	Hindiston	1 376.0	2	Makao	84.1
3	AQSh	331.6	3	Sveytsariya	82.0
4	Indoneziya	266.9	4	Irlandiya	78.7
5	Pokiston	218.4	5	Norvegiya	75.4
6	Braziliya	211.8	6	Islandiya	66.9
7	Nigeriya	208.1	7	AQSh	65.3
8	Bangladesh	171.0	8	Singapur	65.2
9	Rossiya	146.7	9	Qatar	64.8
10	Meksika	126.6	10	Daniya	59.8

O'zbekistonga kelsak, aholi soni bo'yicha hozir 40 o'rinda (34.3 mln.kishi), ammo yaqin o'n yilliklarda bu ko'rsatkich bo'yicha undan kamida 10 davlat o'tib ketadi (Saydiya Arabistoni, Afg'oniston, Peru, Angola, Gana, Mozambik, Yaman, Nepal, Madagaskar, Kot-de Uar, Madagaskar va b.). Chunki u davlatlarda aholining o'sih sur'ati ikki foizdan yuqori, O'zbekistonda esa 1.3foizni tashkil qilmoqda. 2019 yil bo'yicha jon boshiga YIM bo'yicha esa O'zbekiston 136 o'rinni egallayda va yaqin kelajakda 100talikka kirsam ham yaxsi yutuq hisoblanadi.

Turizmning rivojlanishi imkoniyatlari keyingi o'rinda ushbu mamlakatning tabiiy resurslar va madaniy resurslar bilan ta'minlanganligiga bo'liq.

2-jadvaldan ko'rinib turibdiki, tabiiy resurslar o'ntaligiga birinchi o'rinni alohida tabiiy ekosistemaga ega bo'gan Braziliya egallaydi. Bundan tashqari, biosotsial jihatdan juda katta resursga ega AQSh va Xitoy kirgan. O'ntalikning beshtasi Amerika qit'asining davlatlari kirgan, Osiyoning ikkita va qolgan uchta qit'adan bittadan davlat kirgan.O'zbekiston, afsuski bu jihatdan maqtana olmaydi va uni yanada yaxshilash imkoniyati ham juda kam.

2-jadval

Dunyoda tabiiy hamda madaniy - ma`rifiy va biznes sayohat resurslari bilan boy davlatlar o`ntaligi (2017 yil)

O`rin	Davlatlar	Tabiiy resurslar, baholash mezonini (max.7 ball)	O`rin	Davlatlar	madaniy - ma`rifiy va biznes sayohat resurslar, baholash mezonini (max.7 ball)
1	Braziliya	6.13	1	Xitoy	6.94
2	Meksika	5.63	2	Ispaniya	6.85
3	Kosta Rika	5.43	3	Frantsiya	6.75
4	Peru	5.27	4	Yaponiya	6.53
5	Xitoy	5.25	5	Italiya	6.46
6	Avstraliya	5.21	6	Germaniya	6.28
7	Tailand	4.95	7	B.Britaniya	5.96
8	Tanzaniya	4.93	8	Braziliya	5.75
9	Ispaniya	4.91	9	Hindiston	5.28
10	AQSH	4.90	10	Meksika	5.26

Manba: vikipediya.ru.

Madaniy - ma`rifiy va biznes sayohat resurslarini aniqlash bo'yicha YUNESKO tomonidan o'tkazilgan tadqiqot natijalari dunyoning 140 mamlakati orasida olib borilgan. Dunyoda madaniy - ma`rifiy va biznes sayohat resurslari bo'yicha dunyoning gigant davlati Xitoy liderlik qiladi, umuman o'ntalikda Yevropa davlatlari ko'p – 5ta, Osiyo davlatlaridan Xitoydan tashqari Yaponiya va Hindiston kirgan. Amerika qit'asining esa ikkita yirik davlati – Braziliya va Mexika kirgan. Dunyoning to'rt davlati – Xitoy, Braziliya, Mexika va Ispaniya ikkala ro'yxatda ham top o'ntalikka kirgan. O'zbekiston esa top-20talikka kira olgan, bu albatta mamlakatning juda katta imkoniyati hisoblanadi, demakki, O'zbekiston ushbu potentsialni realizatsiya qilish ustida ishlashi kerak.

Turizm uchun muhim resurs ko'rsatgichlaridan biri YUNESKO, demakki, dunyo tan olgan jahonning madaniy va tabiiy merosi ro'yxati hisoblanadi. Quyidagi jadvalda YUNESKO tomonidan 2018 yilgacha ro'yxatga olingan jahonning madaniy va tabiiy merosning regionlar bo'yicha taqsimoti keltirilgan.

Jadval. – 3. YUNESKO ro'yxatiga kiritilgan jahonning madaniy va tabiiy merosi, davlatlarning top - o`ntaligi (2018y.)

O`rni	mamlakat	soni
1	Xitoy	55
2	Italiya	55
3	Ispaniya	48
4	Germaniya	46
5	Frantsiya	45
6	Hindiston	38
7	Meksika	35
8	Buyuk Britaniya	32
9	Rossiya	29
10	Eron	24

Manba: <https://ru.unesco.org/>

Izoh: 2018yil ma'lumoti bo'yicha, jahonda jami 167 ta davlatda 1221 ta.

Jadvaldan ko'rinib turibdiki, birinchi o'rinni Xitoy, keying o'rinlarda esa asosiy Yevropaning yirik turistik davlatlari Italiya, Ispaniya, Germaniya, Frantsiya, Buyuk Britaniya, Rossiya kirgan, bu o'ntalikka yana Eron, Meksika va Hindiston ham kirgan. O'zbekistonga keladigan bo'lsak, u 71 o'rinni egallagan. Mana nima ustida ishlashi kerak, bizdagi resurslarni dunyo tan olishi ustida ishlash kerak.

Mamlakatda turizm rivoji darajasini ko'rsatadigan eng muhim ko'rsatgichlardan keyingilari mamlakatning turizmdan ko'rgan daromadi va xorijga borgan turistlarning qilgan xarajatlari hisoblanadi. Quyidagi jadvalda ushbu ko'rsatgichlar bo'yicha dunyoning top-o'ntalik berilgan.

Jadval. – 4. Dunyoda eng ko'p daromad ko'rgan va xarajat qilgan davlatlar o'ntaligi

t/r	davlat	Ko'rilgan daromad, (2019y. mlrd.dollar)	O'rin	mamlakat	Xalqaro turizmdagi xarajatlar (2018y. mlrd.dollar)
1	AQSh	214.0	1	Xitoy	277.0
2	Ispaniya	74.0	2	AQSh	144.0
3	Frantsiya	67.0	3	Germaniya	94.0
4	Tailand	63.0	4	Buyuk Britaniya	76.0
5	Buyuk Britaniya	52.0	5	Frantsiya	48.0
6	Italiya	49.0	6	Avstraliya	37.0
7	Avstraliya	45.0	7	Rossiya	35.0
8	Germaniya	43.0	8	Kanada	33.0
9	Yaponiya	41.0	9	Janubiy Koriya	32.0
10	Xitoy	40.0	10	Italiya	30.0

Manba: UNWTO, Iyul, 2019.

Izoh. Daromad bo'yicha o'n davlat jahon turizmdan ko'rilgan daromadning 50 foizini va xarajat bo'yicha ushbu o'n davlat jahon turistlar oqimining 40 foizini bergan.

Jadvaldan ko'rinib turibdiki, xalqaro turistik daromadlar bo'yicha liderlikni AQSh qiladi, 5 Yevropa davlati hamda uchta Osiya davlati va dunyoning chekkasida joylashgan Avstraliyalilar kiradi. O'zbekiston bu ko'rsatgich bo'yicha esa 112 orinni egallagan va hali top -50talikka kirish uchun ham ko'p mehnat qilishi kerak. Xarajat bo'yicha Xitoy dunyoga birinchi o'ringa chiqib olgan. AQSh esa ikkinchi o'ringa tushgan. Bu ko'rsatgich bo'yicha o'ntalikda asosan dunyoning yirik va boy davlatlari o'rin egallagan. Bu ko'rsatgich bo'yicha ham O'zbekiston 100talik davlatlar qatorida bo'lish uchun ancha vaqt kerak.

Dunyoning 7ta davlati bu ikki ko'rsatgich bo'yicha ham top-o'ntalikka kira olgan (AQSh, Xitoy, Frantsiya, Buyuk Britaniya, Italiya, Germaniya, Avstraliya), va ular haqiqatdan ham dunyoning eng yirik va muhim turistik davlatlari sanaladi.

U yoki bu mamlakatning mashhur turistik yo'nalish bo'lishi vaqtinchalik xarakterga ega, odatda davlatni reklama qilish, unga ko'maklashish maqsadida qilinadigan marketing charasi hisoblanadi. Buning uchun o'sha davlat arziydigan tadbir o'tazsa natijaga erishishi mumkin. Masalan, olimpiada o'yinlari (shu yo'l bilan Xitoy, Janubiy Koreya kabi davlatlar bu tadbirni o'tkazib katta obro' qozona olgan va mamlakatga turistlar oqimini oshira olgan edilar), sport o'yinlari (Masalan, JAR futbolning jahon chempionatidan shunday samaraga erisha olgan), festival yoki yarmarka va b. O'zbekiston albatta bu borada imkoniyatlarni o'ylab ko'rib, yaqin kelajak uchun dastur ishlab chiqqani maqsadga muvofiq bo'lafi.

Mamlakatning turistik imkoniyatlari to'g'risida tasavvur hosil qilishda eng muhim ko'rsatgich sifatida odatda ushbu mamlakatga xorijdan kelgan turistlar soni olinadi.

Jadval. - 5.Xorijiy turistlar kelishi bo'yicha lider mamlakatlar

O'rin	1950 y.	1970 y.	1990 y.	2006 y.	2019y.	2019 yilda oqim mln.kishi.
1	AQSh	Italiya	Frantsiya	Frantsiya	Frantsiya	89.0
2	Kanada	Kanada	AQSh	AQSh	Ispaniya	83.0
3	Italiya	Frantsiya	Ispaniya	Ispaniya	AQSh	80.0
4	Frantsiya	Ispaniya	Italiya	Italiya	Xitoy	63.0
5	Shveysariya	AQSh	Vengriya	Xitoy	Italiya	62.0
6	Irlandiya	Avstriya	Avstriya	B.Britaniya	Turkiya	46.0
7	Avstriya	Germaniya	B.Britaniya	Rossiya	Meksika	41.0
8	Ispaniya	Shveysariya	Meksika	Meksika	Germaniya	39.0
9	Germaniya	Yugoslaviya	Germaniya	Kanada	Tailand	38.0
10	B.Britaniya	B.Britaniya	Kanada	Germaniya	B.Britaniya	36.0

Jadval World Tourism Organization ko'rsatkichlari asosida tuzilgan. Manba: UNWTO, Iyul, 2019.

5 - jadvaldan ko'rinib turidiki, o'ntalikni oldin asosan iqtisodiy jihatdan taraqqiy qilgan Yevropa va Shimoliy Amerika davlatlari egallagan bo'lsa, keyinchalik esa bu borada o'ntalikka dunyoning turli regionlardan davlatlar kirisha olisgan. Umumiy tendentsiya shundan iboratki, borgan sari bu o'ntalikdan Yevropa va Shimoliy Amerikaning nisbatan kichik davlatlari chiqib bormoqda (Irlandiya, Avstriya, Sveitsariya, Vengriya, Yugoslaviya, Kanada). Bu o'ntalikka, juda qisqa vaqt ichida bo'lib, so'ngra tushib ketganlar ham bo'lishgan, masalan, 90 yillarda Polsha, Chexiya, 21 asr boshida Rossiya kirgan, ammo juda katta turistik potensialga ega bo'lsa ham siyosiy sabablar tufayli u bu o'ntalikdan chiqib ketgan. Malayziya va Misr ham 21 asrning birinchi o' yilligida ayrim yillar bu o'ntalik qatoridan o'rin olgan, ammo mamlakatning turizm bo'yicha strategiyasining puxta emasligi va ayrim siyosiy sabablar tufayli undan chiqib ketgan.

Keyingi yillarda bu ko'rsatgich bo'yicha mamlakatlar ichida Frantsiya, Ispaniya, AQSh, Xitoy, Italiya, Turkiya mamlakatlari yetakchilik qilishmoqda. Chet eldan mehmonlarni qabul qilish soni bo'yicha yetakchilik bir necha yillardan buyon Frantsiya tomonidan saqlab kelinmoqda. Turistik oqim bo'yicha o'ntalikdagi liderlarda o'zgarish ham unchalik sezilarli emas, ammo turizm bilan shug'ullanishda boshqa davlatlar ham borgan sari faol harakat qilishmoqda. 2000 yilda Frantsiyaga dunyo bo'yicha xalqaro turizmga chiqqan sayohatchilarning 10 foizidan ortiqrog'i kelgan bo'lsa, 2019 yilda uning ulushi 6 foizga tushib qoldi.

Xullas, jadvaldan ko'rinib turibdiki, 2019 yilda dunyoning turistlar oqimi jihatidan top o'ntalikka oltita Yevropa, ikkita Osiyo va ikkita Amerika makroregionining davlatlari o'rin olgan. Oldingidek Frantsiya birinchilikni ushlab turibdi. Bu borada katta imkoniyatlarga ega davlatlar Hindiston (hozircha u 17 o'rinda, ammo yillik o'sish sur'atlari yuqori) va Yaponiya (hozir u 11 o'rinda, davlat 2020 yilda olimpiada o'tkazib ontalikka kirishga harakat qilgan edi, koronavirus pondepidemiyasi bo'lmasa, u o'z maqsadiga erisha olar edi) davlatlari hisoblanadi.

O'zbekistonga kelsak, xorijiy turistlar oqimi bo'yicha BJTTning statistik ma'lumotnomasida ma'lumot berilmagan (buning sababi esa O'zbekiston hali ham turistik oqimlar statistikasida BJTTning talablari bo'yicha qilmayotganligadir, yani chetdan kelgan turistni qayta hisoblash uchra turadi, oqibatda kelganlar soni bo'rtiriladi), ammo 100ta likka kirmasligi aniq. O'zbekiston yaqin kelajakda o'zining madaniy resurslariga tayanib, xorijiy turistlar oqimini, birinchi navbatda albatta qo'shni va musulmon dunyosidan turistlar oqimini oshirish ustida ish olib borishi maqsadga muvofiqdir.

МУНДАРИЖА

1-ШЎБА. 1-СЕКЦИЯ. 1-SECTION		
Навруз-Зода Б.Н.	Бухоройи Шарифни “кичик ҳаж” мақомига эга зиёрат маконига айлантириш йўллари	6
Мухаммедов М.М.	Туризмни давлат томонидан тартибга солиш тизимининг институционал асосларини такомиллаштириш	8
Эштаев А.А.	Ўзбекистон Республикасида туризм соҳасини коронавирус пандемиясидан кейин қайта тиклаш йўллари	10
Yavmutov D. Sh.	Pilgrimage tourism and its prospects in Uzbekistan	11
Пардаев М.Қ. Раҳимов Ҳ.А.	Туризм инфратузилмасини ривожлантириш масалалари	14
Ибрагимов Н.С. Абдуллоев А.Ж.	Туристик ҳудудларни барқарор ривожлантиришнинг “рақамли тафовут” омили	17
Сафарова Н.Н.	Туризмни ривожлантиришда барқарорлик концепциясини қўллашнинг назарий ёндашувлари	20
Khalimova N.J. Djafarova N.A.	Specificity of professional development in tourism industry	22
Hamroev H.R.	Mamlakatlarning turistik imkoniyatlarini aniqlash ko'rsatkichlari tahlili	24
Alieva G.I. Zakirov A.Q.	Marketing strategiyasi asosida xizmat ko'rsatish sohasini rivojlantirish yo'nalishlari	28
Ғузоров Б.	Самарқанд вилоятида туризмнинг бугунги ҳолати ва келажак истиқболлари	30
Suyunova K.B.	Tourism as one of the strategic sectors economy of Uzbekistan	31
Жўраева З.Т. Атоев М.	Аҳоли камбағаллигини бартараф этишда туризм имкониятларидан фойдаланиш	33
Ashurova M.X.	Servis tizimi faoliyatining mamlakatning ijtimoiy - iqtisodiy hayotidagi roli	34
Тошбоев З.М., Раҳматов Ғ.С.	Туризмни ривожлантиришда “янги Ўзбекистон – янгича дунёқараш” маънавий-маърифий тарғибот тадбирларининг ўрни	37
Машарипова М. А.	Хоразм вилоятида туризм соҳасини ривожлантиришда инвестиция муҳити	39
Рустамов Ф.Р.	“Бўш вақт” ижтимоий қадрият сифатида	42
K.Sh.Yuldashev	Konsalting kompaniyalar tomonidan xorijiy investorlarni jalb qilish orqali yangi turistik hudud barpo etish	43
Исомов Б.С.	Проблемы развития туризма в Узбекистане	45
2-ШЎБА. 2-СЕКЦИЯ. 2-SECTION		
Tadjieva S. U.	Buxoro viloyatida xizmatlar sohasining rivojlanishi	48
Ашурова М.Х.	Бухоро вилояти табиий-иқтисодий салоҳиятининг туризм ривожига таъсири	50
Каримжанова Р.	Наманган вилоятида туристик хизматлар ва унинг ўзига хос хусусиятлари	54
Куймуратова М.А.	Туризм хизматлар бозорининг халқаро савдони ривожланишидаги моҳияти	56
Файzieva С.К.	Тенденции становления и развития гостиничного хозяйства в Республике Узбекистан	59
Рузиева Г.Ф.	Особенности и параметры современных гостиничных хозяйств	61
Аламов А.М.	Анализ и оценка перспективы развития туристско-рекреационного комплекса Таджикистана	63
Axmedova H. F.	O'zbekistonda ziyorat turizmini rivojlanirishda innovatsiyalarning o'rni	65
Ruziyeva M. Tadjiyeva S.U.	Gastronomik turizmда innovatsiyalar	67
Каримов Қ.С.	Туризм ривожига қозилик маҳкамалари фаолиятида ҳужжатлар ўрганилишининг аҳамияти	69
Пардаев М.Қ. Куймуратова М.А.	Мамлакатимиз ҳудудларида туризмни ривожлантириш имкониятлари	72
Qo'shmatov B.B. Samatova N.M. Amirova Sh.D.	Samarqand viloyatida turizmni rivojlantirish istiqbollari	74
Мавлонов А.М. Тўраев Б.	Жайрон питомниги – чўл туризмни ривожлантириш объекти сифатида	76
Jabborova Z.	O'zbekistonda qishloq turizmini rivojlantirishda innovatsiyalardan foydalanishning ahamiyati	78

Kiyamova M.	Buxoro folklor merosidan turizmi rivojlantirishda samarali foydalanish	79
Эвадуллаев Т.Ш.	Самарқандда зиёрат туризмини ривожланишида муқаддас қадамжоларнинг ўрни	81
Toyirova S.A. Choriyev R.N.	Turizmда turmahsulotning ahamiyati	84
Мўминов Х.И. Абдуллаева Х.	Ўзбекистонда туризмнинг янги йўналишларини шакллантириш	85
Мусоев Д. Г.	Анализ туристских потоков в историко-древнейших городов Узбекистана и их туристско-рекреационный потенциал	87
Исхакова С.А. Ибрагимова М.И.	Ўзбекистонда таълим туризмини ривожлантириш истикболлари	90
Kamolov X.Z.	O'zbekiston turizm sohasini diversifikatsiya qilishda madaniy meros obyektlarining roli	92
Abdullayev S.I. Muqumova H.I.	Ziyorat turizmi, uning xususiyatlari va funksiyalari	94
Рауфов Р.Н. Кулматова Л.С.	Рекреационный туризм Таджикистана	96
Макушина А. Ю.	Развитие туристической индустрии в республике Узбекистан	98
Allanazarov O.B. Matkarimov F.	Xorazm viloyatida agroturizm rivojlantirish imkoniyatlari	100
Талапова Н.Б. Исмоилова М.И.	Ўзбекистонда ёшлар туризмини ривожлантириш	102
Fozilova M.B.	Ekologik turizmi rivojlantirishning iqtisodiyotdagi o'rni	104
Болтаева М.Ш.	Бухоро вилоятида туризми ривожлантиришда табиий-иқтисодий салоҳиятдан самарали фойдаланиш ҳолати	106
Ashurova M.X. Fozilova M.B.	Turistik – rekreatsiya resurslaridan foydalanishning ekologik xususiyatlari	108
Собиров М. С.	Особенности территориального развития туризма и рекреации в долине Зеравшан	111
Солиев И. Бойтўраев О.	Ўзбекистонда рекреация ва туризм тармоғини ривожлантиришнинг ўзига хос жиҳатлари	112
Тажибаев Ш.М.	“Етти пир” туристик маршрутини ривожлантириш истикболлари	114
Yunusova S. Ahmadjanova M. A.	Gastronomik turizm turlari va Yevropa davlatlari andozalari	116
Саидова Ф.К.	Перспективы развития экологического туризма Узбекистана	117
Dilmonov Q.B.	Essential image of eco-tourism	119
Asadova A.O.	O'zbekistonda erkin turistik zonalarni rivojlantirishda mice turizm va boshqa turistik yo'nalishlardan foydalanishning o'ziga xos shakllari	120
3-ШҮБА. 3-СЕКЦИЯ. 3-SECTION.		
Barotova D. Yo.	O'zbekistonda “turistik qishloq”, “turistik mahalla”, “turistik ovul”larni rivojlantirish mexanizmlari	124
Жалилова Ч.З. Мухаммедов С.	Туризм ривожлантиришда туризм маҳалласининг роли (Ромитан тумани Кўрғон туризм маҳалласи мисолида)	126
Usmanova A.B.	Prospects for development of rural tourism in Uzbekistan	128
Нарзиев М.М.	Меҳмонхона кластерларини шакллантиришда “туристик маҳалла”ларнинг ўрни	130
Matjonov B.R., Qo'chqarov Sh.	O'zbekistonda qishloq turizmini rivojlantirishning dolzarb masalalari	131
Усманова Р.	Оптимизация использования туристических ресурсов Кашкадарьинской области	133
Жумаев Х. Х.	Қашқадарё вилоятида туризм-рекреация инфратузилмасининг ривожланиши даражаси	135
Очилова Х.Ф.	Механизм формирования этнопарков в Узбекистане	137
Бекжанов Д.Й.	“Туристтик маҳалла” ларни ривожлантириш орқали туристик дестинация рақобатбардошлигини ошириш	139
Ollanazarov B. Matkarimov F.	O'zbekistonda agroturizmi rivojlantirishda rivojlangan mamlakatlar modellaridan foydalanish	141
Мардонов Б.Б. Исхакова С.А.	Тарихий-маданий туризмнинг ривожланиш зарурияти	142
Xomidova M.Z.	Qashqadaryo viloyatida ekoturizmi rivojlantirishning asosiy yo'nalishlari	144

Мирсаидов А.Б. Азизов Ш. Комилов С.Д. Расулов Г.Р. Азизов Р.	Развитие туризма в Таджикистане	146
Muxamedov O.L. Juraxujayev D.D.	Jizzax viloyati ekoturistik imkoniyatlaridan foydalanishning o'ziga xos jihatlari	150
Исломова Р. А. Мамадалиева Н.А.	Экологик туризмнинг ўзига хос хусусиятлари ва унинг вилоят ижтимоий-иқтисодий ҳаётидаги аҳамияти	152
Ходжаева Д. Нуруллаева М.	«Туристическая деревня» - как фактор развития сельского туризма	154
Исломова Р.А.	Навоий вилоятида экологик туризмни ривожлантириш	156
Бердикулова М.Т.	Қашқадарёда туризм: ҳудудий иқтисодий ривожланиш ва истиқболли имкониятлар	158
Махмудов С. Х.	Гид таржимонлар тайёрлаш тизимини такомиллаштириш Самарқанд вилояти туристик салоҳиятидан фойдаланиш самарадорлигини оширишнинг муҳим йўналиши сифатида	160
Махмудов С.Х.	Самарқанд вилояти баъзи тарихий-маданий туристик объектларнинг молиявий-иқтисодий кўрсаткичлари таҳлили	161
Хидирова Г.Р.	Ўзбекистонда туристик минтақаларни ривожлантириш механизмлари	163
Mirzayeva A.Z.	Jizzax viloyati ekoturistik resurslaridan foydalanish yo'llari	166
4-ШҲБА. 4-СЕКЦИЈА. 4-SECTION.		
Khamidov O.X, Yakubjonova N.Yo.	Assessment of ecoturistic power of regions by method of ecotourism possibilities spectrum	170
Asatov L. Tadjieva S.U.	The role of marketing in the formation of the image of Bukhara destination	171
Фозилова Ф.К.	Этапы развития пищевой промышленности в мире и в Узбекистане	172
Ходжаева Д.	Agroturizm - ichki turizmni rivojlantirish istiqboli sifatida	175
Мухамаджанов Ш.С.	Проблемы создания и внедрения эффективного механизма корпоративного управления в условиях модернизации экономики Узбекистана	176
Mukhammadzhanov Sh.	Prerequisites of economic integration of Southeast Asia countries	178
Navruz-zoda L.B.	O'zbekiston Respublikasining tashqi va ichki imidjini shakllantirishda Buxoro erkin turistik hudud brendining roli	180
Asadova A.O.	O'zbekistonda turizmni barqaror rivojlantirishda xorijiy davlatlarning erkin turistik iqtisodiy zonalarini tashkil qilish tajribasini o'rganish	182
Рахматов Ю.Б. Курбонова С.Ш.	Экотуризм: ютуклар, муаммолар, истиқболлари	186
5-ШҲБА. 5-СЕКЦИЈА. 5-SECTION.		
Тухлиев И.С.	Рақамли технологиялар асосида маркетинг қарорларидан самарали фойдаланиш хусусиятлари	193
Ким Т.В.	Роль и значение маркетинговых исследований в повышении конкурентоспособности туристского рынка	195
Солиева Г.А.	Наманган вилоятида туризм соҳасини ривожлантиришда маркетинг стратегияларидан фойдаланиш	197
Аллаёров Р.А.	Туризмни ривожланишида ҳудудий маркетингни ўрни ва аҳамияти	199
Таирова М.М. Аминова Н.Б.	Роль логистики на рынке транспортировки и туристические услуги	202
Аллаёров Р.А.	Бренд ҳудудий туризм маҳсулотининг маркетинг стратегиясини шакллантириш механизми сифатида	204
Shukurov S. I.	Promoting national tourism programs via digital marketing outlets in Uzbekistan	206
Qodirova N.R. Qodirova D.R.	Yangi bozorlarni egallashda turizm marketingi strategiyasining ahamiyati	207
Xamitov M.X.	Turizm sohasida mehmondo'stlik industriyasi tushunchasi va uning o'ziga xos xususiyatlari	210
Мадияров Ф. А. Гулямова Н. Г. Мадияров О. Ф.	Фарғона водийсида туризмни ривожлантириш йўналишлари	213
Мўминов Х. И. Джўраев А.	Маркетинг фаолияти асосида туристлар сонини ошириш имкониятлари	215

Ходжаев А.Р. Курбонов А.У.	Мамлакатимизда туризмни ривожлантиришда SMM маркетингнинг роли	217
Джураев А. Каландаров А. Собиров М. Хакназаров У.Н.	Туристско-рекреационное пространство и потенциал: сущность и особенность	219
Зиявитдинов Х.Х.	Сущность и специфика маркетинга туризма	222
Наврўз-зода Л.Б.	“Маҳаллий турагентлик” услубида бизнесни юритиш кўникмаларини ривожлантириш	223
Бозорова С. К. Мухамедова М. М.	Роль рекламы в продвижении туристической дестинации	225
Karimov A.	Cybersecurity in tourism industry	226
Шадиев А.Х.	Важное значение цифрового маркетинга в сфере туризм	228
6-ШЎБА. 6-СЕКЦИЯ. 6- SECTION.		
Адашова Т.А.	«Умные» технологии в индустрии туризма: новые возможности в условиях пандемии	232
Наврўз-зода З.Б.	Коронавирус пандемия шароитида зиёрат туризмни ривожлантиришнинг смарт ёндашуви	233
Юлдашев К.М. Боймирзаев З.	Коронавирус пандемияси шароитида туризмни ривожлантиришнинг инновацион усуллари	236
Пардаев М.Қ. Бердикулова И.Р.	Пандемия шароитида туризмни ривожлантиришнинг ўзига хос хусусиятлари	238
Navruz-zoda Sh.B.	“Safe tourism program” is a smart way of attracting tourists during coronavirus pandemic	240
Абдулхакимов З. Т.	Глобал пандемия даврида рекреация ва бальнеологиядан фойдаланишнинг назарий масалалари	242
Махмудов Н. М. Алимова Г.А.	Некоторые вопросы активизации медицинско-реабилитационного туризма в условиях пандемии covid-19	243
Qurbonova Z.	Pandemiyadan so'ng O'zbekiston mehmonxonalarida xizmat sifatini oshirishning innovatsion yo'llari	245
Khayrullaeva N.N.	Prospects for sustainable tourism development during a global pandemic	247
Тагирова Н.Б. Пардаев М.Қ.	Пандемия шароитида туризмни ривожлантиришнинг ташкилий механизмлари	252
Aminova N.B. Qodirova N.R.	Covid-19 ning xalqaro turizm bozoriga ta'siri	255
Ибрайимова Д.А.	Коронавирус пандемияси ва ички туризм: муаммолар ва имкониятлар	257
Рахимов З.О. Фаттаев Ж.Ф.	Коронавирус пандемияси шароитида туризм соҳасини ривожлантиришда геоахборот тизимларининг аҳамияти	259
Akhrova N. U.	Youth tourism and covid-19 pandemic	261
Пулатова С. Ю.	Внутренний туризм как основа развития культурного туризма в условиях пандемии	262
Абдувоҳидов А.М.	Хизматлар соҳасида электрон тижоратнинг аҳамияти	264
Мўминов Х.И.	Коронавирус пандемияси шароитида туризмни ривожлантириш масалалари	266
Alimova Sh.O. Mirzaev I.I.	Koronavirus pandemiyasining turizmga ta'siri	268
Ergasheva A.F.	Hunarmandchilikning turizm sanoatida tutgan o'rnini	270
Tadjiyeva S.U. Djurayeva N. B.	Muslim friendly tourism	273
Ганжаева М., Атабаева З.	Минтақавий туризмни ташкил этиш ва уни ривожлантириш масалалари	274
Сайфуллоев О.О.	Жаҳон мамлакатлари ва Ўзбекистонда туризм: коронавирус пандемиясидан олдин, пандемия даврида ва пандемиядан кейин	276
Хуррамов О.К.	Рақамли туризмнинг аҳамияти ва уни Ўзбекистонда ривожлантириш истиқболлари	278
Собиров Б.Б. Алимова М.Т.	Самарқанд вилоятининг алоҳида ҳудудларида туристик зоналар ва тематик кластерларни шакллантиришнинг концептуал асослари	281
Mamarizoyev J.I.	Digital tourism, as an effective mechanism for recovering tourism in the post-pandemic period	284

Асланова Д.Х., Алимова М.Т.	Механизм формирования агроэкологического кластера в поселке Миранкуль	286
Асланова Д.Х., Алимова М.Т.	Природный потенциал посёлка миронкуль, как фактор развития агроэкологического туризма	289
Асланова Д.Х., Алимова М.Т.	Структурная модель агроэкологического кластера посёлка Миронкуль	292

**“ЎЗБЕКИСТОННИ ТОП ЁН ТУРИСТИК ҲУДУДЛАР ҚАТОРИГА
КИРИТИШ ИСТИҚБОЛЛАРИ: БАҚҚАРОР РИВОЖЛАНИШ
ИМКОНИЯТЛАРИ”
мавзусидаги халқаро онлайн илмий-амалий анжуман материаллари
тўплами
2020 йил 11-12 декабрь**

Muharrir: G`Murodov
Texnik muharrir: G.Samiyeva
Musahhih: A.Qalandarov
Sahifalovchi: M.Ortiqova

Nashriyot litsenziyasi AI № 178. 08.12.2010. Original-maketdan bosishga ruxsat etildi: 09.12.2020. Bichimi 60x84. Kegli 8 shponli. «Times New Roman» garn. Ofset bosma usulida bosildi. Ofset bosma qog`ozi. Bosma tobog`i 37,5. Adadi 100. Buyurtma №214.

“Sadridin Salim Buxoriy” MCHJ
“Durdona” nashriyoti: Buxoro shahri Muhammad Iqbol ko`chasi, 11-uy.
Bahosi kelishilgan narxda.

“Sadridin Salim Buxoriy” MCHJ bosmaxonasida chop etildi.
Buxoro shahri Muhammad Iqbol ko`chasi, 11-uy. Tel.: 0(365) 221-26-45